

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie do 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt (art. 28 ust. 5 ustawy).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust.10 ustawy, zawiera:

1. opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
2. identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
3. cele działań ochronnych;
4. określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
5. wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
6. wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy).

Projekty planów zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz. U. z 2015 r., poz. 525, z późn. zm.) i może być przedmiotem opiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy).

Obszar Natura 2000 PLH160017 Teklusia (zwany dalej „obszarem Natura 2000”) został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory i uznany za obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW) na mocy decyzji Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE).

Granice obszaru Natura 2000 przedstawiono na załączniku mapowym (załącznik nr 1 do zarządzenia) oraz opisano w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w państwowym systemie odniesień przestrzennych PL-1992, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (załącznik nr 2 do zarządzenia).

W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz zidentyfikowano następujące przedmioty ochrony: grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (kod siedliska 9170), kwaśne dąbrowy (kod siedliska 9190), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (kod siedliska 91E0), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod siedliska 6510) oraz zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (kod siedliska 6410). Oceny stanu ochrony poszczególnych siedlisk dokonano na podstawie wyników ekspertyzy specjalistycznej, w oparciu o trzy parametry stanu: powierzchnia, struktura i funkcje oraz perspektywy ochrony. Przy ocenie poszczególnych parametrów zastosowano zestawy wskaźników opisanych w metodyce przygotowanej przez Instytut Ochrony Przyrody PAN na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOS).

Podczas prac terenowych w ramach wykonywania ww. ekspertyzy stwierdzono, że nie ma podstaw dla dalszego utrzymywania siedliska przyrodniczego torfowiska przejściowe i trzęsawiska (kod siedliska 7140) oraz gatunku bobra europejskiego (kod gatunku 1337) jako przedmiot ochrony w obszarze. W przypadku siedliska 7140 przesłankami przemawiającymi za zmianą oceny stanu zachowania na ocenę D, jest jego mała powierzchnia (ok. 0,05 ha) i izolacja, w powiązaniu z nieznaczącą reprezentatywnością na tle regionalnym oraz krajowym. Zmiana oceny stanu zachowania na ocenę D w przypadku bobra europejskiego wynika z faktu, że obserwowano ślady bytności świadczące o występowaniu w obszarze tylko jednej rodziny tj. ok. 4 osobników, równocześnie stwierdzono że brak jest dowodów rozrodu przedmiotowego gatunku w obszarze ponieważ odnaleziono tylko jedną tamę i kilka zgryzów. Biorąc pod uwagę niską liczebność gatunku w obszarze (poniżej 0,01% populacji krajowej) nie ma podstaw do utrzymywania go jako przedmiot ochrony. W związku z powyższym nie ustanowiono zadań ochrony dla siedliska torfowisk przejściowych i trzęsawisk oraz gatunku bobra europejskiego. W ramach działań wykraczających poza zakres ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu wystąpi z propozycją zmiany formularza SDF dla przedmiotowego obszaru w zakresie korekty stanu zachowania ww. siedliska i gatunku.

Szczegółowe wyniki badań przedmiotów ochrony wykazały, że stan ochrony siedlisk: grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego 9170, kwaśnych dąbrów 9190, łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych 91E0 oraz niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie 6510 jest niezadowolający (U1). Przyczyną niezadowolającej oceny ogólnej siedlisk leśnych (grądu, dąbrowy i łągu) była niska ocena wskaźników dotyczących obecności martwego drewna oraz występowania w składzie drzewostanów gatunków obcych. W przypadku siedliska niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie 6510 za niezadowolającą ocenę odpowiada przede wszystkim wskaźnik gatunki charakterystyczne w ramach parametru struktura i funkcja. W przypadku siedliska zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych 6410 stan ogólny oceniono na poziomie złym (U2), co wynika z najniższej oceny wszystkich parametrów.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody i § 3 rozporządzenia w sprawie projektu PZO, zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków i ich siedlisk, określono cele działań ochronnych oraz działania ochronne, w tym dotyczące ochrony czynnej i monitoringu stanu ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych. Nie uznano przy tym za zasadną potrzebę określania działań w zakresie uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.

Najistotniejszymi z punktu widzenia ochrony ww. siedlisk są zidentyfikowane zagrożenia istniejące, które generują konieczność określenia działań ochronnych. Nazwy i kody zagrożeń zaczerpnięto z załącznika nr 5 wytycznych wypełniania Standardowego Formularza Danych (SDF) pn. „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań”, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), umieszczonej na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Zidentyfikowanymi zagrożeniami istniejącymi w stosunku do siedlisk leśnych są: obce gatunki inwazyjne, problematyczne gatunki rodzime oraz usuwanie drzew martwych i umierających.

Za najistotniejsze zagrożenia istniejące względem siedliska zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych uznano występowanie obcych gatunków inwazyjnych oraz zaniechanie kośnego użytkowania łąk. Względem siedliska niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.

Na podstawie zidentyfikowanych zagrożeń (załącznik nr 3 do zarządzenia), określono cele ochrony dla poszczególnych przedmiotów ochrony. Ich wykaz zawiera załącznik nr 4.

W odniesieniu do siedlisk leśnych za cel przyjęto:

- a) utrzymanie oceny ogólnej siedliska grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny - na poziomie U1,
- b) osiągnięcie, w ramach parametru „struktura i funkcja”, oceny U1 wskaźnika „gatunki obce ekologicznie w drzewostanie” oraz „gatunki obce geograficznie w drzewostanie” na płatach kwaśnych dąbrów, w których zanotowano ocenę U2,
- c) osiągnięcie, w ramach parametru „struktura i funkcja”, oceny U1 wskaźnika „gatunki obce geograficznie w drzewostanie” na płatach łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych, w których zanotowano ocenę U2.

W odniesieniu do siedliska niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie za cel wyznaczono utrzymanie oceny ogólnej siedliska na poziomie U1, natomiast dla siedliska zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych celem zaproponowanych działań ochronnych jest osiągnięcie oceny ogólnej siedliska na poziomie U1 na wszystkich jego płatach.

Dla osiągnięcia wyznaczonych celów sformułowano działania ochronne, których charakterystykę zawarto w załączniku nr 5. Z danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wynika, że siedliska niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie oraz zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych w obszarze Natura 2000 wchodzi, w zdecydowanej większości, w skład gospodarstw rolnych. Tereny te użytkowane są jako trwałe użytki zielone; ich właściciele są beneficjentami płatności bezpośrednich, a w niewielkim stopniu również programów rolnośrodowiskowych. Tym samym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.) sporządzający projekt planu zadań ochronnych zobowiązany był określić w stosunku do gospodarstw rolnych w obszarze Natura 2000 działania ochronne w podziale na działania obligatoryjne i fakultatywne, uwzględniając przy tym wytyczne i stanowiska Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (pismo nr DON-WZ.600.8.2012.SŚ z 9.03.2012 r., pismo nr DON-WZ.600.8.2012.SŚ-6 z 5.09.2012 r. i pismo nr DON-WZ.600.16.2013.KK z 2.09.2013 r.). Działania obligatoryjne mieszczą się w granicach minimalnych norm w rozumieniu rozporządzenia Ministra Rolnictwa Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 39, poz. 211, z późn. zm.), których wypełnienie, obok wymogu wzajemnej zgodności, jest podstawą do wypłacenia płatności bezpośrednich. Ustalone działania fakultatywne w znacznej mierze odwołują się do wymogów odpowiednich pakietów rolnośrodowiskowych, umożliwiając kontynuowanie lub włączenie się właścicieli nieruchomości do udziału w programach rolnośrodowiskowych.

W celu przeciwdziałania przekształcaniu siedlisk leśnych kwaśnej dąbrowy oraz łągu wierzbowego, topolowego, olszowego i jesionowego zaproponowano usuwanie w ramach wykonywanych zabiegów leśnych (zabiegi hodowlane i rębne) drzewiastych gatunków obcych ekologicznie (sosna zwyczajna i świerk pospolity) i geograficznie, w tym inwazyjnych (dąb czerwony, robinia akacja i czeremcha amerykańska). Nie zdecydowano się na zastosowanie tego typu działania względem siedliska gądu, gdyż wszystkie jego płaty

siedliska otrzymały ocenę wskaźników dotyczących udziału gatunków obcych geograficznie i ekologicznie w drzewostanie na poziomie FV. Tym samym nie odnaleziono dostatecznych podstaw do ustanawiania względem nich zadań dotyczących eliminacji świerka pospolitego, sosny zwyczajnej, dębu czerwonego, robinii akacjowej oraz czeremchy amerykańskiej ze składu gatunkowego przedmiotowych drzewostanów.

W przypadku siedlisk grądu oraz łągu wskazano dodatkowo wydzielenia, dla których jedynymi pracami związanymi z gospodarką leśną może być jedynie usunięcie gatunków obcych geograficznie (jeśli występują), w tym inwazyjnych gatunków drzewiastych (dąb czerwony, robinia akacjowa, czeremcha amerykańska), co ma na celu przeciwdziałanie usuwaniu drzew martwych i obumierających.

Dla płatów siedlisk łąkowych jako działania ochronne zaproponowano kośne użytkowanie w podziale na działania obligatoryjne (ekstensywne kośne użytkowanie) i fakultatywne (z wykorzystaniem właściwego pakietu obowiązującego PROW) oraz odtworzenie 3 ha łąk (w przypadku zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych).

W tym miejscu wskazać wypada, że działanie polegające na odtworzeniu siedliska zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych nie zostało przedstawione w podziale na działania obligatoryjne i fakultatywne gdyż obecnie nie stanowi ono części składowej gospodarstw rolnych. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz.U. z 2004 r., Nr 10, poz. 76, z późn. zm.) gospodarstwo rolne oznacza wszystkie jednostki wykorzystywane do działalności rolniczej i zarządzane przez rolnika, znajdujące się na terytorium tego samego państwa członkowskiego, zaś poprzez działalność rolniczą rozumie się, m.in.

- a) produkcję, hodowlę lub uprawę produktów rolnych, w tym zbiory, dojenie, hodowlę zwierząt oraz utrzymywanie zwierząt do celów gospodarskich;
- b) utrzymywanie użytków rolnych w stanie, dzięki któremu nadają się one do wypasu lub uprawy bez konieczności podejmowania działań przygotowawczych wykraczających poza zwykłe metody rolnicze i zwykły sprzęt rolniczy, w oparciu o kryteria określone przez państwa członkowskie na podstawie ram ustanowionych przez Komisję, lub
- c) prowadzenie działań minimalnych, określanych przez państwa członkowskie, na użytkach rolnych utrzymujących się naturalnie w stanie nadającym się do wypasu lub uprawy.

W związku z powyższym części nieruchomości wyznaczone w niniejszym zarządzeniu do przeprowadzenia działań ochronnych polegających na odtworzeniu łąk, ze względu na faktyczny sposób ich użytkowania (nieużytki - grunty o zaawansowanej sukcesji roślinnej, nie użytkowane od kilku lat), nie są wykorzystywane do działalności rolniczej, a tym samym nie wchodzi w skład gospodarstw rolnych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.).

W zarządzeniu uwzględniono także działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony. Oparto je na metodyce opracowanej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring realizacji celów działań ochronnych prowadzony będzie poprzez monitoringu stanu ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony.

W ramach prac nad niniejszym planem zadań ochronnych obszaru nie zidentyfikowano potrzeby ustanowienia planu ochrony dla tego obszaru oraz określenia wskazań do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000.

Przystępując do prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla tego obszaru Natura 2000, określając założenia do projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (wypełniając tym samym obowiązek wynikający z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 Lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań

ochronnych dla obszaru Natura 2000 - Dz.U. Nr 34 poz. 186, z późn.zm.). Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty, tj. wywieszono w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu) w dniach od 1.06.2015 r. do 09.01.2016 r., umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniach od 1.06.2015 r. do 22.06.2015 r. oraz opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, tj. w Gazecie Wyborczej w dniu 1.06.2015 r.

W ramach opracowywania projektu planu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu zapewnił możliwość udziału wszystkim zainteresowanym w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele, m.in.: administracji samorządowej, Leśnego Zakładu Doświadczalnego Siemianice, Polskiego Związku Łowieckiego, a także podmiotów gospodarujących w obszarze Natura 2000. Podczas zorganizowanych trzech spotkań członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy omówili i wypracowali zakres działań niezbędnych do wykonania w granicach obszaru. Wyniki poszczególnych etapów prac, w formie szablonu dokumentacji projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 umieszczono na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej prowadzonej przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska (pzo.gdos.gov.pl) oraz na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu (opole.rdos.gov.pl/plany-zadan-ochronnych). Projekt ujęto również w publicznie dostępnym wykazie danych prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (ekoportal).

Zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w procesie przygotowania niniejszego planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych i o jego przedmiocie, możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym projektem niniejszego zarządzenia oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, a także o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu oraz o organie właściwym do ich rozpatrzenia. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu) w dniach od 10.02.2016 r. do 07.03.2016 r., umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniach od 10.02.2016 r. do 07.03.2016 r., opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, tj. w Gazecie Wyborczej w dniu 10.02.2016 r.

W wyznaczonym terminie konsultacji społecznych nie zgłoszono uwag i wniosków.

Regionalna Rada Ochrony Przyrody w Opolu przedmiotowy projekt zarządzenia zaopiniowała pozytywnie.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525, z późn. zm.), projekt niniejszego zarządzenia został przedłożony do uzgodnienia przez Wojewodę Opolskiego. Projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Opolskiego (pismo nr IN.III.710.14.2016.JS z 5.05.2016 r.).

Koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 464 tys. zł, w tym koszt działań z zakresu monitoringu stanu przedmiotów ochrony to około 39 tys. zł. Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m.in. ze środków budżetu Państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Ocenia się, że około 80% kosztów przewidzianych do realizacji działań ochronnych sfinansowana zostanie ze środków programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości - pakietów programów rolnośrodowiskowych wspierających ekstensywną gospodarkę na użytkach zielonych. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania.